

OTSUS

10.01.2018 nr 5-5/2018-003

Koondumisele nr 36/2017 Amber Beverage Group SIA / aktsiaselts Remedia loa andmine

Koondumine

14.12.2017 esitas Amber Beverage Group SIA volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Amber Beverage Group SIA ja Remedia Holding OÜ (alates 02.01.2018 ärinimega Navigant Holding OÜ) 29.11.2017 esialgse aktsiate ostu-müügilepingu, millega ettevõtjad kinnitasid oma tahet sõlmida aktsiate ostu-müügileping aktsiaseltsi Remedia aktsiate omandamiseks Amber Beverage Group SIA poolt. 22.12.2017 esitas Amber Beverage Group SIA volitatud esindaja Konkurentsiametile aktsiate ostu-müügilepingu, mille sõlmisid Amber Beverage Group SIA ja Remedia Holding OÜ 19.12.2017. Lepingust tulenevalt omandab Amber Beverage Group SIA 100%-i aktsiaseltsi Remedia aktsiatest.

Tehingu tulemusena kuulub aktsiaselts Remedia koondumise teate esitanud äriühingu Amber Beverage Group SIA valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 14.12.2017 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 kohaselt on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 kohaselt on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Amber Beverage Group SIA ja aktsiaselts Remedia.

Amber Beverage Group SIA (registrikood 40103839550) on Lätis registreeritud äriühing, mis kuulub Amber Beverage Group kontserni. Amber Beverage Group tegeleb alkoholsete jookide tootmisega Lätis ja Mehhikos, hulgimüügiga Eestis, Lätis ja Leedus ning opereerib alkoholile spetsialiseerunud jaekaupluste ketti Lätis ja Leedus. Eestis omab Amber Beverage Group tütarettevõtjat OÜ AMBER

DISTRIBUTION ESTONIA, mille põhitegevuseks on alkoholsete jookide maaletamine, turundamine ja hulgimüük. Amber Beverage Group müüb nii enda kontserni ettevõtjate kui ka teiste tootjate tootemargiga alkoholseid jooke. Amber Beverage Group toodetud alkoholsetest jookidest on tuntumad tootemargid Sovetskoje Igristoje, Cosmopolitan Diva, Moskovskaya, Russkaya, Riga Black Balsam.

Aktsiaselts Remedia (registrikood 10055096) on Eestis registreeritud äriühing, mille üle omab koondumise eelselt valitsevat mõju Navigant Holding OÜ. Aktsiaselts Remedia tegeleb alkoholsete jookide tootmise ja hulgimüügiga. Aktsiaselts Remedia müüb nii enda kui ka teiste tootjate alkoholseid jooke. Koondumise teate kohaselt on Aktsiaseltsi Remedia tuntumad tooted Stön viin, Kiiu Torn liköörid, Reval Dry Gin, liköör Ürdimeister, rumm Barbuda. Imporditavatest tootemarkidest on tuntumad Tsarskaya Vodka (Venemaa), Hardy konjak (Prantsusmaa), Barclay viski (Šotimaa) ja Tbilvino veinid (Gruusia).

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste 2016 käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja vähemalt kahe koondumise osalise Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonKS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006.a määruse nr 69 “Koondumise teate esitamise juhend” § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 “Koondumise teate esitamise juhend” § 8 lg 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, ja mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise osalised tegelevad mõlemad alkoholsete jookide tootmise ja hulгимүүгига, Eestis tekib horisontaalne kattuvus koondumise osaliste äritegevuse vahel alkoholsete jookide hulгимүүги osas. Koondumise teate kohaselt müüvad mõlemad koondumised osalised Eestis brändit, maitsestatud kanget alkoholi (bitterid, aperitiivid, liköörid), džinni, viina, viskit ja veini.

Koondumise osaliste tegevuste vahel tekib ka vertikaalne seos, kuivõrd aktsiaselts Remedia tegeleb alkoholsete jookide tootmisega Eestis ning mõlemad koondumise osalised tegelevad alkoholsete jookide hulгимүүгига. Samas on koondumise teate esitaja seisukohal, et alkoholi tootmist, turustamist ja hulгимүүki on otstarbekas analüüsida koos, kuna valdavalt on tegemist vertikaalselt integreeritud kontsernidega, mis müüvad nii enda kui ka teiste tootjate toodangut. Ka konkureerib tootjate turundustegevus hulгимүүjate turundustegevusega. Konkurentsiamet nõustub koondumise teate esitaja sellise seisukohaga ning käesoleva koondumise puhul vertikaalseid seoseid ei hinnata.

Tuginedes muuhulgas oma varasemale praktikale¹, eristatakse ka käesoleva koondumise puhul kangete ja lahjade alkoholsete jookide hulгимүүki ning hinnatakse koondumise mõju vastavalt kangete alkoholsete jookide hulгимүүги kaubaturule Eestis ja lahjade alkoholsete jookide hulгимүүги kaubaturule Eestis. Alkoholiseaduse § 2 kohaselt on kange alkoholne jook etanoolisisaldisega üle 22 mahuprotsendi ja lahja alkoholne jook etanoolisisaldusega kuni 22 mahuprotsenti².

Eesti Konjukturiinstituudi poolt koostatud analüüsi „Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis. Aastaraamat 2017“ (edaspidi alkoholituru analüüs) kohaselt müüdi Eestis 2016. aastal 17,2 miljonit liitrit kangeid alkoholseid jooke³.

Amber Beverage Group SIA kontserni kuuluvad ettevõtjad müüsid Eestis 2016. aastal 558 000 liitrit kangeid alkoholseid jooke, mis moodustas 3,2% kogumүүгист. Aktsiaselts Remedia müüs 2016. aastal Eestis 513 000 liitrit kangeid alkoholseid jooke, mis moodustas 3% kogumүүгист. Koondumise osaliste turuosad kokku kangete alkoholsete jookide kaubaturul Eestis 2016. aastal moodustasid 6,2% ning tegemist ei ole horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Eesti Konjukturiinstituudi poolt koostatud alkoholituru analüüsi kohaselt müüdi Eestis 2016. aastal 174 miljonit liitrit lahjasid alkoholseid jooke⁴.

Amber Beverage Group SIA kontserni kuuluvad ettevõtjad müüsid Eestis 2016. aastal 1 134 000 liitrit lahjasid alkoholseid jooke, mis moodustas 0,65% kogumүүгист. Aktsiaselts Remedia müüs 2016. aastal Eestis 270 000 liitrit lahjasid alkoholseid jooke, mis moodustas 0,16% kogumүүгист. Koondumise osaliste turuosad kokku lahjade alkoholsete jookide kaubaturul Eestis 2016. aastal moodustasid 0,81% ning tegemist ei ole horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga. Kui piiritleda eraldi õlle

¹ Nt Konkurentsiameti 10.08.2009 otsus nr 5.1-5/09-0034, Koondumisele nr 12/2009 *Henkell International GmbH / Aktsiaselts Budampex* loa andmine

² Alkoholiseadus, <https://www.riigiteataja.ee/akt/104072017010>

³ Eesti Konjukturiinstituut, Tervise Arengu Instituut „Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis. Aastaraamat 2017“, lk 36, „Müük siseturul“;

https://intra.tai.ee/images/prints/documents/150883402934_Alkoholi_turg_aastaraamat2017i.pdf

⁴ Vt eelmine

hulgimüügi ja muude lahjade alkoholsete jookide hulgimüügi kaubaturg, siis sellisel juhul on koondumise osaliste turuosad kokku muude alkoholsete jookide hulgimüügi osas u 2%.

Kuivõrd käesolev koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda alkoholsete jookide hulgimüügi valdkonnas Eestis, ei ole kaubaturgude täpne piiritlemine vajalik.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevdamise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osaliste tegevuste vahel Eestis tekib horisontaalne kattuvus kangete alkoholsete jookide hulgimüügi ja lahjade alkoholsete jookide hulgimüügi osas. Nii kangete kui ka lahjade alkoholsete jookide hulgimüügi kaubaturul tegutseb lisaks koondumise osalistele mitmeid ettevõtjaid. Kangete alkoholsete jookide hulgimüügi osas on koondumise osaliste suurimateks konkurentideks Aktsiaselts LIVIKO, Pernod Ricard Estonia OÜ ja Altia kontserni ettevõtjad. Lahjade alkoholsete jookide hulgimüügi osas on koondumise osaliste suurimateks konkurentideks Aktsiaselts LIVIKO, AKTSIASELTS PRIKE ja Aktsiaselts TRIDENS.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

anda luba Amber Beverage Group SIA ja aktsiaseltsi Remedia koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

*Konkurentsiameti 10.01.2018 otsuse nr 5-5/2018-003
ärakiri on samane originaaliga.*

/Külliki Lugenberg/ 01.02.2018